

**Sprawozdanie z działania wydziałowego
systemu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia
w roku akademickim 2018/2019**

Wydział Historyczno-Socjologiczny

kierunek studiów: **filozofia, filozofia i etyka, historia, kognitywistyka i komunikacja, socjologia, stosunki międzynarodowe, studia wschodnie**

liczba studentów łącznie¹ **706**

w tym:

na studiach stacjonarnych **706**

na studiach niestacjonarnych **0**

liczba uczestników studiów doktoranckich **67**

w tym:

na studiach stacjonarnych **67**

na studiach niestacjonarnych **0**

liczba słuchaczy studiów podyplomowych **0**

Spis treści

1. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH.....	2
2. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA.....	4
3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH.....	7
4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW	10
Ocena zasobów bibliotecznych	10
Ocena infrastruktury dydaktycznej.....	11
Ocena dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia.....	13
Ocena organizacji zajęć.....	14
5. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW.....	17
6. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW	19
7. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW	20
8. MONITOROWANIE PROCESU POTWIERDZANIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ.....	22

¹ Dane dotyczące liczby studentów zgodnie ze stanem na dzień 29.08.2019

1. MONITOROWANIE STANDARDÓW AKADEMICKICH

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Obsady zajęć dydaktycznych dokonują dyrektorzy instytutów, uwzględniając kwalifikacje zawodowe poszczególnych nauczycieli akademickich, tj. ich specjalizację naukową, zainteresowania badawcze, dorobek naukowy w szczególności za ostatnie cztery lata. Podczas przydzielenia zajęć dydaktycznych brane pod uwagę jest również doświadczenie wynikające z praktyki (badania społeczne, marketingowe, media). Nauczyciele akademicy składają raz w roku sprawozdania z działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Analizowany rok akademicki był czasem przygotowania do zmian strukturalnych i organizacyjnych w ramach Uniwersytetu, co będzie skutkowało podziałem obecnego Wydziału na trzy jednostki oraz „migracją” pracowników między różnymi jednostkami w zależności od zadeklarowanych dyscyplin naukowych. Znajdzie to również odzwierciedlenie w przyszłej obsadzie zajęć dydaktycznych. Na kierunkach prowadzonych przez obecny Wydział nastąpiły zmiany w planach i programach studiów, oraz w efektach kształcenia, które będą obowiązywały od nowego roku akademickiego (2019/2020).

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych najistotniejszy jest rozwój naukowy pracowników, co potwierdzone jest uzyskaniem przez nich stopnia lub tytułu naukowego. W roku akademickim 2018/2019 jedna osoba uzyskała stopień doktora habilitowanego, a jedna tytuł profesora.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli akademickich odbywa się też przez przygotowywanie wniosków o finansowanie projektów badawczych, jak również poprzez odbywanie indywidualnych szkoleń zapewniających uzyskanie nowych umiejętności.

W roku akademickim 2018/2019 pracownicy naukowo-dydaktyczni odbywali następujące szkolenia, staże i studia podyplomowe, jak również uczestniczyli w projektach o charakterze dydaktycznym:

- Udział w grantie dydaktycznym Startup Academy w charakterze wykonawcy/prowadzącego zajęcia,
- Udział w warsztatach "*Krytyczna analiza dyskursu*", w ramach VIII Transdyscyplinarnego Sympozjum Badań Jakościowych UKSW, Udział w roli eksperta w debacie oksfordzkiej: *Euroentuzjaści vs Euroceptycy*,
- Odbyty kurs języka angielskiego "*Wolność mówienia*",
- „*Żywe torpedy*” - spektakl partycypacyjny z udziałem studentów socjologii i filologii polskiej prezentowany podczas XVII Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki w Uniwersyteckim Centrum Kultury, przygotowany przez Pracownię Sztuki Społecznej,
- Wizyta studyjna studentów z Pracowni Sztuki Społecznej w Galerii BWA w Bydgoszczy i wsi Lucim w związku z retrospektywną wystawą Grupy Działania/Grupy 111 pt. "Lucim 111",
- Współpraca Pracowni Sztuki Społecznej z Narodowym Centrum Kultury (przy Ogólnopolskiej Giełdzie Projektów 2018), Galerią Arsenal w Białymstoku i innymi instytucjami kultury mająca na celu rozwój zaangażowania studentów socjologii w obszarze kultury i sztuki,
- Udział w warsztatach metodologicznych poświęconych pamięci zbiorowej, studium przypadku - więzienie Carabanchel w Madrycie,
- Prowadzenie tzw. masterclass z zakresu metodologii badań pamięci zbiorowej „*Participatory Theatre and Memory*” podczas Memory Studies Association Conference 2019,

- Udział w warsztatach „*Kuchnia badań miejskich*” organizowanych przez Sekcję Socjologii Miasta PTS w Poznaniu: „*Geotagowana fotografia mobilna jako źródło informacji przestrzennej*” i „*Tożsamość społeczno-przestrzenna w miastach*”,
- Udział w konferencji w Niemieckim Instytucie Historycznym w Warszawie - Shadow Places. Urban Strategies in Dealing with Painful Pasts,
- Ukończone roczne studia podyplomowe na Politechnice Białostockiej „*Marketing internetowy*”
- Uczestnictwo w programie Fundacji Forum Dialogu „*Wspólne dziedzictwo*” na temat dialogu chrześcijańsko-żydowskiego,
- Seminarium Nauczania o Holokauście w The International School for Holocaust Studies Yad Vashem w Izraelu,
- Udział w *Personal Democracy Forum* w Gdańsku - sympozjum na temat technologii obywatelskich (Civic Tech) oraz technologii dla władz publicznych (Gov Tech),
- Udział w programie *Erasmus Teacher Training*

Warta odnotowania jest realizacja projektu międzynarodowego pt. *Fostering Competencies Development in Belarusian Higher Education (FOSTERC)*, w którym Uniwersytet w Białymstoku pozostaje jednym z 15 partnerów, a kierownikiem merytorycznym zespołu projektowego UwB została dr hab. Małgorzata Dajnowicz, prof. UwB. Projekt dotyczy wdrożenia europejskich standardów kształcenia w sieci uczelni białoruskich, w tym przygotowania rekomendacji dla uniwersytetów Białorusi w zakresie standardów jakości i efektów kształcenia według modelu europejskiego. Projekt ten realizowany był także w roku akademickim 2018/2019.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Stała troska o jakościowe dopasowanie kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników do prowadzonych przez nich zajęć.
2. Zachęcanie pracowników do stałego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych nie tylko w kontekście pracy naukowej, ale również metod dydaktycznych.
3. Zwiększenie roli kierunkowych zespołów dydaktycznych w procesie modyfikowania planów studiów oraz weryfikacji efektów kształcenia celem zapewnienia większej przejrzystości i demokratyzacji procesu podejmowania decyzji o charakterze programowym.
4. Dołożenie większych starań, by dokumenty dotyczące dydaktyki (plan studiów, program studiów, efekty kształcenia) były na bieżąco aktualizowane na stronie jednostki. Jest to szczególnie ważne w procesie rekrutacji, by kandydaci mogli się z nimi zapoznać przed podjęciem decyzji o wyborze kierunku studiów.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Rekomendacja

Stała troska o jakościowe dopasowanie kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników zaliczonych do minimum kadrowego do poszczególnych kierunków studiów.

Realizacja

Proces doskonalenia jakościowego dopasowania kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników realizujących zajęcia na poszczególnych kierunkach studiów odbywał się poprzez:

- realizację wymogów nakładanych przez przepisy prawa oraz przepisy wewnątrzuczelniane;
- monitoring przez kierownictwo IHiNP, ISiK i Katedrę Filozofii zbieżności dorobku naukowego pracowników z zakresem danego kierunku studiów i prowadzonymi przedmiotami;
- realizację harmonogramu hospicacji.

2. Rekomendacja

Zachęcanie pracowników do stałego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych nie tylko w kontekście pracy naukowej, ale również metod dydaktycznych.

Realizacja:

Brak realizacji rekomendacji.

2. OCENA PROCESU KSZTAŁCENIA

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Wyniki ankiet wypełnianych przez studentów drogą elektroniczną:

Uzyskano opinie od 54 osób, które prawidłowo wypełniły ankietę. Liczba ta obejmuje również słuchaczy studiów doktoranckich.

Pierwsze pytanie dotyczyło ogólnej oceny studiów na Wydziale Historyczno-Socjologicznym i stanowiło kafeterię sześciu bardziej szczegółowych twierdzeń, do których ankietowani odnosili się na pięciostopniowej skali (od *zdecydowanie tak* do *zdecydowanie nie*). Biorąc pod uwagę opinie wszystkich badanych osób, możemy stwierdzić, że ponad 66% z nich jest zadowolona z odbywanych studiów. Odpowiedzi negatywnych było łącznie około 18,5%, natomiast około 15% ankietowanych udzieliło odpowiedzi neutralnej. Warto zwrócić uwagę, że w poprzednim roku odsetek odpowiedzi pozytywnych wynosił nieco ponad 60%, z czego najlepszych ocen było o około 12 punktów procentowych mniej niż w bieżącym badaniu. Obserwujemy więc dość wyraźną poprawę opinii, jakkolwiek ze względu na ograniczenia próby i względnie niewielką liczbę ankietowanych porównania takie powinny być bardzo ostrożne. W przypadku kolejnego zagadnienia, tzn. dostępności pomocy naukowych i sprzętu dydaktycznego, najwięcej było odpowiedzi „raczej pozytywnych” (27,78%). Jednakowoż ocen negatywnych łącznie było około 40%, co koresponduje z wynikami z poprzedniego badania.

Studenci na ogół pozytywnie wypowiadali się na temat sposobu prowadzenia zajęć i stosowanych metod nauczania, jakkolwiek około 33% z nich wskazało na konieczność zmiany oferty przedmiotów dodatkowych. Badani studenci dość jednoznacznie wskazują na potrzebę wprowadzania większej liczby przedmiotów o charakterze praktycznym (ok. 57%), co znajduje odzwierciedlenie w nowych planach studiów, uruchamianych specjalnościach i modułach praktycznych w programach kształcenia, jak również zmian form kształcenia poprzez uruchomienie większej liczby zajęć warsztatowych i laboratoryjnych. Od roku

akademickiego 2019/2020 uruchomione będą nowe specjalizacje na kierunkach realizowanych obecnie na Wydziale.

Warto zwrócić uwagę również na pewne tendencje w wybieranych przez studentów ścieżkach edukacyjnych. Jakkolwiek postuluje się więcej zajęć praktycznych, to, gdy są już uruchamiane, nie zawsze cieszą się dużym zainteresowaniem. Z drugiej strony mniejsza popularność pewnych specjalności czy modułów nie musi być pochodną ich nieprzydatności, ale skłonności niektórych studentów do wybierania łatwiejszej ścieżki zaliczenia zajęć, co skutkuje na przykład rzadszym wybieraniem modułów z „twardymi” przedmiotami, obejmującymi zagadnienia statystyczne i analityczne.

Tabela 1. Ogólna ocena kierunków studiów na Wydziale Historyczno-Socjologicznym UwB (w %)

	zdecydowanie tak	raczej tak	ani tak, ani nie	raczej nie	zdecydowanie nie
a) Czy biorąc pod uwagę wszystkie możliwe do pomyślenia aspekty procesu kształcenia, jesteś zadowolony(a) z odbywanych studiów?	25,93%	40,74%	14,81%	12,96%	5,56%
b) Czy uważasz, że dostępność i jakość pomocy naukowych i specjalistycznego sprzętu jest wystarczająca?	7,41%	27,78%	24,07%	20,37%	20,37%
c) Czy uważasz, że sposób prowadzenia zajęć i metody nauczania są na ogół odpowiednie?	16,67%	48,15%	16,67%	11,11%	7,41%
d) Czy uważasz, że oferta wyboru przedmiotów dodatkowych (fakultetów, wykładów monograficznych itp.) jest wystarczająca?	11,11%	29,63%	25,93%	16,67%	16,67%
e) Czy uważasz, że na Twoich studiach powinno być więcej zajęć praktycznych niż obecnie?	33,33%	24,07%	20,37%	20,37%	1,85%
f) Czy zależałoby Ci na tym, by intensywność nauki na Twoim kierunku była większa niż obecnie?	14,81%	24,07%	25,93%	24,07%	11,11%

W dalszej kolejności zapytano o ocenę poszczególnych elementów dydaktyki prowadzonej na Wydziale. Analizie poddano dziewięć wymiarów, które oceniano w pięciostopniowej skali. Wyniki ilustruje tabela 2.

Tabela 2. Ocena poszczególnych elementów procesu dydaktycznego według studentów studiów licencyjnych i magisterskich (w %)

Jak ocenil(a)byś poszczególne elementy procesu dydaktycznego na Twoim kierunku?	bardzo dobrze	dobrze	przeciętnie	źle	bardzo źle	nie dotyczy
a) wykłady obowiązkowe	29,63%	40,74%	22,22%	0,00%	5,56%	1,85%
b) ćwiczenia i konwersatoria obowiązkowe	29,63%	35,19%	22,22%	1,85%	9,26%	1,85%
c) seminaria i proseminaria	35,19%	9,26%	7,41%	5,56%	5,56%	37,04%
d) przedmioty fakultatywne	29,63%	22,22%	11,11%	7,41%	5,56%	24,07%
e) lektoraty	38,89%	24,07%	9,26%	11,11%	1,85%	14,81%
f) warsztaty i laboratoria	20,37%	18,52%	11,11%	1,85%	1,85%	46,30%
g) praktyki i zajęcia poza uczelnią	14,81%	11,11%	3,70%	5,56%	3,70%	61,11%
h) sensowność i przydatność prac zadawanych do samodzielnego przygotowania lub opracowania	18,52%	29,63%	33,33%	9,26%	7,41%	1,85%
i) indywidualne konsultacje	35,19%	29,63%	16,67%	3,70%	1,85%	12,96%

Analiza tabeli 2, zawierającej szczegółowe zestawienia, prowadzi do spostrzeżenia, że studenci poszczególne aspekty procesu nauczania oceniają zwykle dobrze. Najwięcej najwyższych ocen (38,89%) uzyskały lektoraty, co stanowi duży wzrost w porównaniu z rokiem ubiegłym. Wysokie oceny uzyskały też seminaria i konsultacje.

Wyraźnie słabiej oceniona została przydatność zadań do samodzielnego przygotowania. W tej kategorii było też względnie najwięcej ocen „przeciętnych” (ok. 33%). Gorzej też wypada ocena praktyk realizowanych poza uczelnią, co może być konsekwencją braku szerokiej oferty praktyk realizowanych przez Wydział (np. terenowy obóz badawczy), a studenci w większości przypadków wybierają miejsce odbywania praktyki z proponowanej listy lub też sami poszukują odpowiedniej instytucji lub firmy, a opiekun praktyki udziela wsparcia w tym procesie.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Stała troska o przekazywanie studentom praktycznych umiejętności i wskazywanie możliwości zastosowania zdobytej wiedzy w praktyce.
2. Nieustanny nacisk na rozwój kompetencji językowych studentów nie tylko poprzez przedmioty prowadzone *stricte* w języku obcym, ale również poprzez motywowanie pracowników do wprowadzania do swoich zajęć terminologii i literatury obcojęzycznej.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Rekomendacja:

Stała troska o przekazywanie studentom praktycznych umiejętności i wskazywanie możliwości zastosowania zdobytej wiedzy w praktyce.

Realizacja:

Doskonalenie planów studiów poprzez zwiększanie udziału zajęć kształtujących umiejętności praktyczne do maksymalnego poziomu wyznaczonego przez akademicki profil. Na przykład na kierunku socjologia udział zajęć rozwijających umiejętności praktyczne został zwiększony do ponad 50% wszystkich zajęć. Ponadto, wybrane zajęcia na Wydziale prowadzone są przez praktyków

2. Rekomendacja

Nieustanny nacisk na rozwój kompetencji językowych studentów nie tylko poprzez przedmioty prowadzone *stricte* w języku obcym, ale również poprzez motywowanie pracowników do wprowadzania do swoich zajęć terminologii i literatury obcojęzycznej.

Realizacja:

Oferta przedmiotów w języku obcym została rozszerzona w planach studiów od roku akademickiego 2017/2018. Na każdym kierunku studiów na Wydziale jest przedmiot umożliwiający rozwijanie umiejętności językowych. Dodatkowo, na Wydział zapraszani są goście, którzy w ramach spotkań otwartych prowadzą wykłady m.in. w języku angielskim.

3. OCENA JAKOŚCI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Analiza protokołów hospitacji zajęć

W roku akademickim 2018/19 przeprowadzono hospitacje zajęć u 6 pracowników, w tym u 4 pracowników w IHiNP oraz u 2 pracowników w ISiK. Osobami hospitującymi byli kierownicy katedr i zakładów. Sporządzono protokoły pohospitacyjne. Zajęcia realizowane w różnych obszarach oceniano zwykle wyróżniająco (bardzo wysoko) lub pozytywnie (wysoko). W zaleceniach wyrażono nadzieję na dalsze utrzymanie dobrego poziomu merytorycznego i dydaktycznego hospitowanych zajęć. Wskazywano między innymi, iż hospitowany prowadzi zajęcia „w sposób uporządkowany, zrozumiały i interesujący”. W niektórych protokołach w zaleceniach wskazano na konkretne elementy procesu dydaktycznego wymagające zamiany bądź udoskonalenia. Wskazywano między innymi na potrzebę większej aktywizacji studentów, czy rozważenia pracy warsztatowej podczas omawiania trudniejszych tematów.

Analiza wyników ankietowania dotyczących oceny jakości zajęć dydaktycznych

Jednym z działań prowadzonych w ramach wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia jest monitorowanie opinii studentów w zakresie różnych aspektów związanych ze studiowaniem na Uniwersytecie w Białymstoku i na Wydziale Historyczno-Socjologicznym. Standardowym narzędziem pozwalającym ewaluować jakość kształcenia jest ankieta, którą studenci wypełniają po zakończeniu cyklu dydaktycznego za pośrednictwem systemu USOS. W roku akademickim 2018/2019 wśród studentów i doktorantów wypełnionych zostało 1715 kwestionariuszy ankiet przez 226 badanych (co stanowi 26,4% uprawnionych oraz 8,9% ankiet). Warto jednak zauważyć, że uzyskana frekwencja w badaniach była nieco niższa niż w roku poprzednim (28% studentów i 10,8% ankiet). Ocenie podlegało łącznie 184 pracowników i 566 zajęć. Ponadto pojawiło się 184 komentarzy. Rozbieżność frekwencji

liczonej według studentów i liczby ankiet wynika z faktu, że ankietowani oceniali zwykle tylko część przedmiotów, które realizowali w danym roku akademickim. Wysoka liczba komentarzy świadczy jednak o tym, że studenci dość chętnie dzielili się swoimi opiniami.

Ocenie podlegało dwanaście wymiarów związanych z prowadzonymi zajęciami. Dziewięć z nich oceniano na skali 1 – 5, z kolei poziom wymagań badany był na skali trzypunktowej, a w przypadku pytania o liczbę zajęć opuszczonych przez prowadzącego studenci mieli do wyboru dwie możliwości odpowiedzi. Ostatni wymiar dotyczył liczby opuszczonych i nieodrobionych zajęć, w którym najwyższa wartość (3) oznaczała liczbę niedorobionych zajęć przekraczającą dwa.

Tabela 3 przedstawia zbiorczą ocenę nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na Wydziale Historyczno-Socjologicznym z wyszczególnieniem pracowników Wydziału Historyczno-Socjologicznego oraz pracowników innych jednostek prowadzących na Wydziale zajęcia.

Tabela 3. Zbiorcza ocena nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na Wydziale Historyczno-Socjologicznym dokonana według 10 wymiarów (wg skali od 1 do 5 oraz od 1 do 3).

	skala 1-5									skala 1-3
	Przygotowanie prowadzącego do zajęć	Punktualność prowadzącego	Klarowność wykładanego materiału	Pomysłowość metod przekazywania wiedzy	Nastawienie do studenta (życzliwość)	Dostępność w trakcie dyżurów	Jasność kryteriów zaliczenia	Obiektywność oceniania	Inspirowanie do samodzielnego myślenia	Poziom stawianych wymagań (1 - oznacza niskie, 2 - oznacza średnie, 3 - oznacza wysokie)
2017/2018										
pracownicy WHS	4,75	4,70	4,53	4,35	4,64	4,72	4,67	4,60	4,44	2,54
pracownicy innych jednostek	4,75	4,79	4,54	4,41	4,68	4,75	4,64	4,68	4,51	2,34
2018/2019										
pracownicy WHS	4,69	4,65	4,45	4,26	4,55	4,67	4,59	4,58	4,40	2,48
pracownicy innych jednostek	4,64	4,60	4,44	4,21	4,52	4,58	4,63	4,65	4,27	2,20

Z analizy opinii studentów wynika, że zajęcia na Wydziale Historyczno-Socjologicznym prowadzone są w większości prawidłowo, ponieważ łącznie nauczyciele akademicy uzyskali noty powyżej 4,0 w skali 1-5. W większości analizowanych wymiarów pracownicy Wydziału Historyczno-Socjologicznego byli oceniani nieco lepiej niż pracownicy innych jednostek UwB. Warto jednak zauważyć, że tegoroczne oceny są trochę słabsze niż w roku poprzednim.

Komentarze i uwagi były w większości pozytywne. Przykładowo, „Zajęcia były prowadzone z pomysłem i prowadzący starał się w nas rozbudzić zainteresowanie przedmiotem jak i zajęciami”, „(...) zaskoczyła nas swoją otwartością na studenta. Cierpliwie tłumaczyła wszystko studentem, szczególnie tym nie po socjologii. Od podstaw wyjaśniła jak należy wykonać zadanie na zaliczenie, nie zostawiając studentów samych sobie. Oby więcej tak zaangażowanych wykładowców!”, „Zajęcia prowadzone przez Panią Doktor pokazują że prawo nie musi być nudne”, „Bardzo dobry, motywujący i rozwijający kontakt ze studentami. Niezwykle celne i trafne rady. Umiejętność udzielenia olbrzymiego kredytu zaufania. Wsparcie w poszukiwaniu niestandardowych rozwiązań i punktów odniesienia”.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Wzmacnianie mechanizmów premiujących najlepiej ocenianych dydaktyków w danym roku akademickim
2. Zwiększenie intensywności oceny jakości dydaktyki poprzez hospitage.
3. Potrzeba silniejszego wsparcia merytorycznego i organizacyjnego ze strony jednostek prowadzących dydaktykę w zakresie ewaluacji jakości kształcenia (zwiększenie frekwencji podczas wypełniania ankiet), jak również podjęcie wysiłków na rzecz zwiększenia znaczenia ewaluacji jakości kształcenia w świadomości studentów (działania komunikacyjne na różnych płaszczyznach).

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Rekomendacja:

Wzmacnianie mechanizmów premiujących najlepiej ocenianych dydaktyków w danym roku akademickim.

Realizacja:

Brak realizacji.

2. Rekomendacja:

Przeprowadzanie rozmów dyscyplinujących z pracownikami słabo ocenionymi przez studentów, wobec których uwagi krytyczne powtarzają się w wielu ankietach, pozostają zbieżne (o podobnej treści krytycznej) z uwagami z ubiegłego roku akademickiego.

Realizacja:

Rozmowy takie są prowadzone.

3. Rekomendacja:

Potrzeba silniejszego wsparcia merytorycznego i organizacyjnego ze strony jednostek prowadzących dydaktykę w zakresie ewaluacji jakości kształcenia (zwiększenie frekwencji podczas wypełniania ankiet), jak również podjęcie wysiłków na rzecz

zwiększenia znaczenia ewaluacji jakości kształcenia w świadomości studentów (działania komunikacyjne na różnych płaszczyznach).

Realizacja:

Systematyczne informowanie studentów przez dziekanat za pomocą poczty elektronicznej, ogłoszeń na stronie WHS o możliwości wypełnienia ankiet oceniających jakość kształcenia.

4. MONITOROWANIE WARUNKÓW KSZTAŁCENIA I ORGANIZACJI STUDIÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Ocena zasobów bibliotecznych

W ramach Uniwersytetu w Białymstoku funkcjonuje Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia. Obecnie mieści się ona w tymczasowych pomieszczeniach w kampusie oraz w budynku przy ulicy Akademickiej. W najbliższym czasie powstanie nowy gmach biblioteki w ramach kolejnego etapu budowy kampusu. Ponadto pracownicy i studenci Wydziału Historyczno-Socjologicznego mają możliwość korzystania z biblioteki wydziałowej. W Białymstoku istnieje dodatkowo kilka innych bibliotek zawierających zbiory, które można wykorzystać podczas studiów lub w pracy naukowej. Poniższa tabela przedstawia częstotliwość korzystania z zasobów bibliotecznych zadeklarowaną przez studentów wydziału.

Tabela 4. Częstotliwość korzystania z bibliotek w deklaracjach studentów studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich (w %)

Częstotliwość korzystania z biblioteki	Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia	Biblioteka Wydziału Historyczno-Socjologicznego UwB	Inna biblioteka
Przynajmniej kilka razy w tygodniu	3,7%	13,0%	13,0%
Kilka razy w miesiącu	25,9%	31,5%	22,2%
Kilka razy w roku	22,2%	35,2%	27,8%
Rzadziej	48,1%	20,4%	37,0%

Studenci korzystają z bibliotek raczej nieregularnie. Większość studentów wskazała, że korzysta z Biblioteki Uniwersyteckiej co najwyżej kilka razy w roku. Wyraźnie częściej wykorzystywane są zasoby Biblioteki Wydziału i tutaj najczęściej wybieraną odpowiedzią było „kilka razy w roku” (35,2%). W porównaniu do danych ubiegłorocznych spadła deklarowana częstotliwość korzystania z bibliotek, aczkolwiek należy pamiętać o ograniczonych możliwościach uogólniania wyników badań.

Poniższa tabela przedstawia ocenę wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Historyczno-Socjologicznego.

Tabela 5. Ocena bibliotek w deklaracjach studentów studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich (wg skali od 1- ocena najniższa, do 5 – ocena najwyższa)

Ocena wybranych aspektów korzystania z Biblioteki Uniwersyteckiej oraz Biblioteki Wydziału Socjologicznego	Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia			Biblioteka Wydziału Historyczno-Socjologicznego UwB		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Dostępność lektur obowiązkowych	3,63	3,68	3,67	3,56	3,49	3,65
Bogactwo księgozbioru	3,71	3,63	3,76	3,42	3,32	3,67
Aktualność księgozbioru	3,65	3,61	3,70	3,38	3,30	3,56
Sprawność obsługi	3,90	4,04	3,93	3,76	3,72	3,93
Przyjazność obsługi	3,84	3,95	3,93	3,72	3,65	3,94
Godziny otwarcia	3,86	4,04	3,91	3,78	3,81	3,87
Dojazd	-	-	3,37	-	-	4,15
Warunki do pracy	3,96	4,07	3,81	3,74	3,77	3,67
Możliwość kopiowania tekstów	3,35	3,61	3,67	3,28	3,11	3,67
Możliwość korzystania z Internetu i tekstów elektronicznych	3,61	3,77	3,78	3,54	3,54	3,74
Średnia ocena	3,72	3,82	3,75	3,58	3,52	3,78

Uśrednione oceny spadły w przypadku Biblioteki Uniwersyteckiej, natomiast w odniesieniu do biblioteki wydziałowej ocena uległa poprawie. Pomimo ogólnie spadających ocen studenci docenili przede wszystkim godziny otwarcia, sprawność i przyjazność obsługi w bibliotekach. Najslabiej oceniono bogactwo i aktualność księgozbioru oraz możliwość kopiowania tekstów. Nowością w badaniach było dodanie pytania dotyczącego oceny możliwości dojazdu do biblioteki i w tym aspekcie Biblioteka Uniwersytecka uzyskuje wyraźnie gorszy wynik niż wydziałowa. Z powodu względnie niewielkiej liczebności próby trudno jednak mówić o pełnej porównywalności wyników.

Ocena infrastruktury dydaktycznej

Nieodłącznym elementem wpływającym na jakość kształcenia jest infrastruktura dydaktyczna (Tabele 6-9).

Tabela 6. Ocena jakości infrastruktury dydaktycznej według studentów (w %)

Jak ocenił(a)byś jakość infrastruktury dydaktycznej wykorzystywanej w procesie nauczania?	bardzo dobrze	dobrze	przeciętnie	źle	bardzo źle	nie dotyczy
a) sale wykładowe	7,41%	12,96%	53,70%	14,81%	11,11%	0,00%
b) sale ćwiczeniowe	5,56%	12,96%	51,85%	11,11%	14,81%	3,70%
c) środki audiowizualne i multimedialne	7,41%	14,81%	50,00%	12,96%	14,81%	0,00%
d) wyposażenie laboratorium	3,70%	3,70%	9,26%	14,81%	7,41%	61,11%
e) dostęp do Internetu	7,41%	33,33%	33,33%	7,41%	7,41%	11,11%

We wszystkich aspektach dominują oceny co najmniej przeciętne. W poprzednich latach częściej jednak wybierano wskazania pozytywne. Dostęp do Internetu oceniany był na ogół dobrze. Jest on zapewniany w Bibliotece Wydziału, w pracowni komputerowej oraz przez sieć bezprzewodową Wi-Fi za pośrednictwem systemu EDUROAM. Zauważono jednak pogorszenie zasięgu sieci (i tym samym jej użyteczności) na parterze budynku, co było spowodowane awarią urządzenia dostępowego, która została ostatecznie usunięta.

Jednym z elementów infrastruktury dydaktycznej są pracownie komputerowe dostępne na wydziale. Tabela 7 prezentuje częstotliwość korzystania z pracowni komputerowej zadeklarowaną przez studentów wydziału.

Tabela 7. Deklaracje częstotliwości korzystania z pracowni komputerowej według studentów (w %)

Jak często korzystasz z pracowni komputerowej?	Procent	Procent skumulowany
Kilka razy w miesiącu	11,1	11,1
Kilka razy w semestrze	22,2	33,3
Rzadziej	24,1	57,4
W ogóle nie korzystam	42,6	100,0
Ogółem	100,0	

Ponad 42% studentów zadeklarowało, że nie korzysta w ogóle z pracowni komputerowej, kolejne 24,1% czyni to rzadziej, niż kilka razy w semestrze. Najpewniej jest to spowodowane istnieniem w budynku wydziału sieci bezprzewodowej, dzięki której z Internetem można się połączyć z niemal każdego pomieszczenia. Ogólna ocena pracowni komputerowej jest raczej przeciętna. W chwili obecnej potrzebna jest jej bardzo pilna modernizacja. Komputery w pracowni pracują pod kontrolą systemu Windows XP, który przestał być wspierany w roku 2014, a ich konfiguracja sprzętowa nie pozwala na rozbudowę ani na uruchomienie nowszych systemów. W chwili obecnej praca na tym sprzęcie nie jest ani komfortowa, ani bezpieczna. Co więcej, niektóre stosowane w dydaktyce programy (np. SPSS) wkrótce przestaną pracować na obecnie zainstalowanej wersji systemu. Oznacza to, że bez pilnej modernizacji pracowni zagrożony jest proces dydaktyczny w zakresie podstawowych pakietów statystycznych. Doraźnie problem jest rozwiązywany przez zachęcanie studentów do przychodzenia na zajęcia z własnymi laptopami.

Tabela 8. Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej według studentów (w %)

Ogólna ocena funkcjonowania pracowni komputerowej	Procent
bardzo dobra	9,3
dobra	9,3
przeciętna	18,5
zła	29,6
bardzo zła	7,4
nie mam zdania	25,9
ogółem	100,0

Tabela 9. Szczegółowa ocena funkcjonowania pracowni komputerowej według studentów (w %)

Szczegółowa ocena funkcjonowania pracowni komputerowej	zdecydowanie tak	raczej tak	ani tak, ani nie	raczej nie	zdecydowanie nie
Czy godziny otwarcia umożliwiają efektywne korzystanie z pracowni?	11,1%	33,3%	44,4%	5,6%	5,6%
Czy ilość stanowisk komputerowych jest wystarczająca?	9,3%	25,9%	33,3%	22,2%	9,3%
Czy stanowisko komputerowe spełnia twoje oczekiwania efektywnego korzystania z pracowni?	7,4%	18,5%	31,5%	16,7%	25,9%
Czy w razie potrzeby pracownicy pracowni udzielają fachowej pomocy?	20,4%	29,6%	37,0%	7,4%	5,6%

Poszczególne wymiary funkcjonowania pracowni komputerowej zostały ocenione raczej pozytywnie lub przeciętnie, jednakże stosunkowo duża liczba respondentów wskazuje na fakt, że w pracowni jest niewystarczająca liczba stanowisk do pracy oraz że ich jakość nie jest najlepsza. W pytaniu otwartym zwracano uwagę przede wszystkim na konieczność modernizacji technicznej pracowni – wymiany sprzętu na nowocześniejszy i szybszy. Oprócz „subiektywnych” odczuć użytkowników pracowni należy wziąć pod uwagę „obiektywne” czynniki związane z zainstalowanym na komputerach oprogramowaniem – na używanym obecnie systemie operacyjnym wkrótce nie będzie można instalować nowszych wersji programu SPSS, a konfiguracja sprzętowa nie pozwala na używanie nowszych wersji systemu Windows. W tej sytuacji pożądana jest całkowita wymiana sprzętu komputerowego. W opinii zespołu nie należy z tym zwlekać, ponieważ zagraża to prawidłowości procesu dydaktycznego.

Ocena dostępności i przejrzystości informacji na temat kształcenia

Aktualnie podstawowym źródłem informacji i repozytorium zasobów (plany studiów, rozkłady zajęć, programy kształcenia, informacje o praktykach i inne) są strony internetowe. Poniższe tabele odnoszą się do stron wydziału (strona wydziału oraz strony poszczególnych instytutów). Pierwsza z nich (tabela 10) obrazuje częstotliwość korzystania ze stron internetowych przez studentów.

Tabela 10. Częstotliwość odwiedzin stron internetowych wydziału w deklaracjach studentów (w %)

Jak często odwiedzasz stronę internetową wydziału/instytutu?	Procent
kilka razy w tygodniu	16,7
kilka razy w miesiącu	42,6
kilka razy w semestrze	33,3
rzadziej	7,4
ogółem	100,0

Zdecydowana większość badanych odwiedza strony wydziałowe przynajmniej kilka razy w miesiącu (około 59%), w tym ponad 16,7% - kilka razy w tygodniu. Warto zwrócić uwagę, że zarówno Wydział jak i instytuty prowadzą na Facebooku swoje fanpage, na których również zamieszczają ważne informacje związane z dydaktyką, co rozszerza grono odbiorców i być może zmniejsza częstotliwość korzystania z „tradycyjnej” strony internetowej jednostek Wydziału. Analiza zgromadzonych drogą elektroniczną ankiet wykazała, że coraz większa liczba studentów wypełnia kwestionariusz, klikając w link znajdujący się na portalu społecznościowym.

Z powodu choroby pracownika odpowiedzialnego za aktualizację wydziałowy fanpage nie był aktualizowany od lipca. Brak zastępstwa należy uznać jako błąd, ponieważ obniżyło to możliwości promocyjne naszej jednostki.

Tabela 11. Ocena zawartości stron internetowych wydziału według studentów (w %)

Czy zawarte na stronie internetowej Twojego wydziału/instytutu informacje zapewniają uzyskanie wiedzy dotyczącej:	zdecydowanie tak	raczej tak	ani tak, ani nie	raczej nie	zdecydowanie nie
a) oferowanych poziomów i form kształcenia?	24,1%	55,6%	18,5%	1,9%	0,0%
b) kwalifikacji zawodowych absolwentów?	14,8%	29,6%	31,5%	18,5%	5,6%
c) jakości kształcenia potwierdzonej przyznanymi jednostce certyfikatami?	16,7%	33,3%	25,9%	16,7%	7,4%
d) możliwości wyjazdu na inne uczelnie?	20,4%	46,3%	16,7%	11,1%	5,6%
e) programu i planu studiów?	37,0%	50,0%	7,4%	5,6%	0,0%
f) harmonogramu zajęć dydaktycznych?	42,6%	38,9%	9,3%	3,7%	5,6%
g) treści programowych przedmiotów?	27,8%	37,0%	14,8%	13,0%	7,4%
h) kryteriów oceny zaliczanych przedmiotów?	22,2%	33,3%	13,0%	18,5%	13,0%

Ocena zawartości stron internetowych na wydziale wypada ogólnie pozytywnie. Przede wszystkim wysoko ocenia się dostępność informacji dotyczących programów studiów oraz harmonogramów zajęć. Z kolei stosunkowo najwięcej zastrzeżeń budzą kryteria zaliczenia i treści programowe przedmiotów. Tendencja ta nie zmieniła się w stosunku do lat poprzednich. Warto w tym miejscu jednak podkreślić, że w/w zagadnienia od kilku lat są publikowane w systemie USOS.

Ocena organizacji zajęć

Kolejny blok pytań odnosił się do oceny pracy dziekanatu. Dotyczyły one częstotliwości odwiedzin, godzin otwarcia, jak również informacji przekazywanych przez pracowników. Ponadto, była możliwość wyrażenia własnej opinii w postaci odpowiedzi na pytanie otwarte.

Tabela 12. Częstotliwość odwiedzin dziekanatu celem załatwiania spraw według studentów (w %)

Jak często odwiedzasz dziekanat w celu załatwienia jakiejś sprawy?	Procent	Procent skumulowany
przynajmniej kilka razy w tygodniu	0	0
kilka razy w miesiącu	11,1	11,1
kilka razy w semestrze	53,7	64,8
rzadziej	35,2	100,0
ogółem	100,0	

Na ogół studenci odwiedzają dziekanat kilka razy w semestrze lub nawet rzadziej. Omawiane wyniki korespondują z rezultatami badań ubiegłorocznych. Wydaje się zatem, że studenci przyswoili zasady funkcjonowania administracji na tyle dobrze, że nie zachodzi potrzeba dodatkowego kontaktu z dziekanatem poza faktycznymi potrzebami wynikającymi z regulaminu studiów.

Tabela 13. Opinie na temat godzin otwarcia dziekanatu według studentów (w %)

Czy godziny otwarcia dziekanatu umożliwiają sprawne załatwienie spraw?	Procent	Procent skumulowany
zdecydowanie tak	9,3	9,3
raczej tak	37,0	46,3
ani tak, ani nie	20,4	66,7
raczej nie	16,7	83,3
zdecydowanie nie	16,7	100,0
Ogółem	100,0	

W przypadku godzin otwarcia dla studentów około 46% badanych stwierdziło, że obecne godziny otwarcia umożliwiają załatwienie wszystkich spraw, co jest wynikiem nieco gorszym niż w roku poprzednim (49%). Z drugiej strony, około 33% ankietowanych było przeciwnego zdania. Być może zatem warto rozważyć prowadzenie regularnych konsultacji z organizacjami studenckimi w celu ewentualnej zmiany godzin otwarcia dziekanatu.

Tabela 14. Opinie na temat informacji przekazywanych przez pracowników dziekanatu według studentów (w %)

Czy niżej wymienione informacje przekazywane są przez pracowników dziekanatu w sposób wyczerpujący?	zdecydowanie tak	raczej tak	ani tak, ani nie	raczej nie	zdecydowanie nie
informacje dotyczące toku studiów	31,5%	40,7%	20,4%	7,4%	0,0%
informacje dotyczące spraw stypendialnych	35,2%	42,6%	9,3%	9,3%	3,7%
informacje dotyczące opłat za studia	33,3%	38,9%	20,4%	3,7%	3,7%

Nie było większych zastrzeżeń co do merytorycznego poziomu pracy dziekanatu rozumianego jako zakres informacji przekazywanych studentom. Większość osób, która wzięła udział w badaniu stwierdziła, że we wszystkich analizowanych aspektach informacje były przekazywane w sposób wyczerpujący. Ostatnie pytanie dotyczyło ogólnej oceny pracy dziekanatu.

Tabela 15. Ogólna ocena pracy dziekanatu według studentów (w %)

Ogólna ocena pracy dziekanatu	Procent
bardzo dobra	31,5
dobra	31,5
przeciętna	29,6
zła	5,6
bardzo zła	1,9
nie mam zdania	0
ogółem	100,0

Z tabeli 15 wynika, że około 63% ankietowanych studentów wystawiło pracy dziekanatu ocenę przynajmniej dobrą. Odsetek ocen negatywnych wyniósł razem około 7,5%, co jest wynikiem znacznie lepszym niż w roku poprzednim (14%). Wśród komentarzy pojawiały się głównie postulaty wydłużenia godzin pracy dziekanatu, zwłaszcza dla studentów z grupy 40+.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Pilna modernizacja pracowni komputerowej.
2. Poprawa wyposażenia multimedialnego w salach dydaktycznych.
3. Poszukiwanie formuły realizacji zorganizowanych praktyk dla większych grup studentów, np. w postaci obozów naukowych, czy pracy przy projektach o charakterze naukowo-badawczym.
4. Podjęcie współpracy w zakresie praktyk studenckich z samorządami lokalnymi z regionu (na poziomie gmin i powiatów) położonymi również w większej odległości od Białegostoku.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Rekomendacja:

Pilna modernizacja pracowni komputerowej.

Realizacja:

Brak modernizacji.

2. Rekomendacja:

Poprawa wyposażenia multimedialnego w salach dydaktycznych.

Realizacja:

Systematyczne zakupy pozwalające zwiększyć wyposażenie multimedialne w salach dydaktycznych.

3. Rekomendacja:

Poszukiwanie formuły realizacji zorganizowanych praktyk dla większych grup studentów, np. w postaci obozów naukowych, czy pracy przy projektach o charakterze naukowo-badawczym.

Realizacja:

Lista firm z którymi Wydział ma podpisaną umowę o współpracy przy organizacji praktyk jest systematycznie rozszerzana.

4. Rekomendacja:

Podjęcie współpracy w zakresie praktyk studenckich z samorządami lokalnymi z regionu (na poziomie gmin i powiatów) położonymi również w większej odległości od Białegostoku.

Realizacja:

Lista firm z którymi WHS ma podpisaną umowę o współpracy przy organizacji praktyk jest systematycznie rozszerzana.

5. OCENA MOBILNOŚCI STUDENTÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Na Wydziale Historyczno-Socjologicznym w roku akademickim 2018/2019 studiowało łącznie osiemnaścioro studentów z zagranicy, w tym dwie osoby z Chin. Ponadto, dwoje studentów studiowało na uczelni zagranicznej, troje pracowników przyjezdnych prowadziło zajęcia na naszym Wydziale, natomiast pięcioro naszych pracowników wyjeżdżało za granicę. W IHiNP podpisane były 22 umowy o współpracy (w tym 2 nowe), natomiast w ISiK umów było 16 (w tym 1 nowa).

Studenci przyjezdni po zakończeniu kształcenia na naszym Wydziale proszeni są o wypełnienie standardowej ankiety ewaluacyjnej, w której odnoszą się do podstawowych aspektów studiowania, jak również mogą podzielić się swoimi spostrzeżeniami.

Jak wynika z poniższej tabeli studenci pozytywnie ocenili organizację studiów na Wydziale Historyczno-Socjologicznym w ramach Programu Erasmus+. Najwyżej ocenili wybór przedmiotów oraz organizację przyjazdu (100% satysfakcji). Nieco słabiej oceniono kontakt z niektórymi prowadzącymi, jak również z koordynatorem, czy warunki w akademiku.

Tabela 16. Ocena organizacji studiów w ramach Programu Erasmus+ w opinii jego studentów (liczebności)

Kategoria	Satysfakcjonująca	Niesatysfakcjonująca
Komunikacja z koordynatorem programu	9	1
Organizacja przyjazdu	10	0
Wybór przedmiotów	10	0
Warunki w akademiku	9	1

Tabela 17. Ocena pracy kadry Wydziału Historyczno-Socjologicznego UwB w opinii studentów zagranicznych (liczebności)

Kategoria	Satysfakcjonująca	Niesatysfakcjonująca
Aktywizacja studentów podczas zajęć przez wykładowców	10	0
Kontakt wykładowców ze studentami	9	1
Poziom wymagań wykładowców przez studentów	10	0
Poziom (jakość) prowadzonych zajęć przez wykładowców	10	0
Zróżnicowanie metod/materiałów i pomocy dydaktycznych wykorzystywanych podczas zajęć	10	0

Z tabeli 17 wynika, że wszystkie aspekty pracy kadry naukowej zostały ocenione jako satysfakcjonujące. Nie było większych zastrzeżeń do organizacji dydaktyki na naszym wydziale.

Funkcjonowanie dziekanatu i biblioteki studenci ocenili pozytywnie (tabela 18). W przypadku pracowni komputerowej, część badanych nie dokonała oceny.

Tabela 18. Ocena organizacji procesu kształcenia (liczebności)

Kategoria	Satysfakcjonująca	Niesatysfakcjonująca
Funkcjonowanie dziekanatu	9	1
Funkcjonowanie biblioteki	10	0
Funkcjonowanie pracowni komputerowej	8	1

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Stałe zachęcanie studentów i pracowników do podejmowania wyjazdów zagranicznych w celach edukacyjnych.
2. Stałą troską o rozwijanie mobilności studentów i pracowników poprzez poszukiwanie nowych kierunków współpracy międzynarodowej.

Wykonanie rekomendacji przekazanych w roku poprzednim

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

Rekomendacja:

Podjęcie starań o zorganizowanie współpracy zagranicznej (poprzez finansowanie zewnętrzne - granty) odzwierciedlonej w realizacji projektów o charakterze edukacyjnym, upowszechniających ofertę edukacyjną Wydziału za granicą, zwłaszcza w krajach za wschodnią granicą Polski.

Realizacja:

Nie udało się zrealizować rekomendacji. Promocja Wydziału za granicą w dalszym ciągu ogranicza się do indywidualnych starań poszczególnych pracowników, zachęcanych do promowania Wydziału podczas kwerend, wyjazdów w ramach programu ERASMUS, stypendiów i innych wyjazdów naukowych za granicę.

6. UZYSKIWANIE OPINII ABSOLWENTÓW UCZELNI O PRZEBIEGU ODBYTYCH STUDIÓW*Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów*

Na Wydziale Historyczno–Socjologicznym w ramach ewaluacji procesu nauczania w okresie czerwiec – sierpień 2019 roku przeprowadzono badania ankietowe na próbie absolwentów Wydziału Historyczno – Socjologicznego. Celem badań było zebranie ich opinii na temat przydatności na rynku pracy danego kierunku studiów, procesu dydaktycznego oraz kompetencji nauczycieli akademickich i innych pracowników UwB.

W badaniu wzięło udział jedynie 9 osób, co praktycznie uniemożliwia jakiegokolwiek analizy. Z tego względu w tej części sprawozdania znajdzie się jedynie ogólny opis uzyskanych odpowiedzi.

Większość ankietowanych absolwentów zadeklarowała opanowanie w stopniu bardzo dużym lub dużym analizowanych umiejętności. Mocną stroną badanych absolwentów Wydziału Historyczno-Socjologicznego są przede wszystkim: znajomość zagadnień teoretycznych, umiejętność samodzielnego dokończania się, poziom orientacji i wiedzy o świecie oraz poziom realizacji własnych zainteresowań.

Relatywnie w najmniejszym stopniu absolwenci rozwinęli zdolności do wykonywania konkretnych zawodów. Z rozkładu odpowiedzi wynika, że system kształcenia oferowany przez Wydział odpowiada profilowi ogólnoakademickiemu, a tym samym oparty jest w znacznym stopniu na teorii, przygotowując jednocześnie do dalszego kształcenia lub wykonywania pracy wymagającej wysokich umiejętności.

W grupie poszczególnych elementów procesu dydaktycznego większość z nich była oceniona dobrze. Najlepsze oceny uzyskały praktyki poza uczelnią.

Absolwenci Wydziału Historyczno-Socjologicznego wskazują na wysoki i raczej wysoki poziom profesjonalizmu nauczycieli akademickich i innych pracowników UwB. Jest on najlepiej oceniany wśród samodzielnich pracowników naukowych.

Większość respondentów zadeklarowało, że gdyby jeszcze raz zdawali na studia, wybraliby ponownie studiowany kierunek, jak również Uniwersytet w Białymstoku.

Wnioski:

Odbyte studia umożliwiły absolwentom Wydziału Historyczno-Socjologicznego zdobycie większości umiejętności zaplanowanych do osiągnięcia na studiach o profilu ogólnoakademickim. Większość elementów procesu dydaktycznego została oceniona bardzo dobrze lub dobrze, co pozwala wnioskować że cały proces nauczania funkcjonuje prawidłowo. Potwierdzeniem tego wniosku są również relatywnie wysokie oceny profesjonalizmu nauczycieli akademickich i innych pracowników UwB. Wydział Historyczno – Socjologiczny oraz Uniwersytet w Białymstoku są pozytywnie postrzegane jako miejsce do studiowania, gdyż większość respondentów ponownie zdecydowałaby się rozpocząć na nich studia. Absolwenci zgodnie wskazują na konieczność zwiększania zakresu zajęć praktycznych.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Stały nacisk na możliwie szerokie uwzględnienie w programach nauczania treści o charakterze praktycznym. Dotyczy to w szczególności lepszego dopasowania dorobku i umiejętności pracowników do prowadzonych przez nich przedmiotów, jak również unikania corocznych zmian prowadzonych przez nich kursów. Warto motywować pracowników do takiego konstruowania sylabusów przedmiotowych, aby w maksymalnym stopniu przekazywać wiedzę praktyczną, jak również aktywizować studentów do wykorzystywania zdobytej wiedzy.
2. Aktywniejsze zachęcanie absolwentów do dzielenia się spostrzeżeniami na temat odbytych studiów.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Rekomendacja:

Stały nacisk na możliwie szerokie uwzględnienie w programach nauczania treści o charakterze praktycznym. Dotyczy to w szczególności lepszego dopasowania dorobku i umiejętności pracowników do prowadzonych przez nich przedmiotów, jak również unikania corocznych zmian prowadzonych przez nich kursów. Warto motywować pracowników do takiego konstruowania sylabusów przedmiotowych, aby w maksymalnym stopniu przekazywać wiedzę praktyczną, jak również aktywizować studentów do wykorzystywania zdobytej wiedzy.

Realizacja:

Doskonalenie planów studiów poprzez zwiększanie udziału zajęć kształtujących umiejętności praktyczne do maksymalnego poziomu wyznaczonego przez akademicki profil. Ponadto, wybrane zajęcia na Wydziale prowadzone są przez praktyków

7. UZYSKIWANIE OPINII PRACODAWCÓW O POZIOMIE ZATRUDNIANYCH ABSOLWENTÓW

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów:

Na potrzeby badania pracodawców opracowano ankietę, która została rozesłana w formie papierowej do potencjalnych firm i instytucji zainteresowanych zatrudnianiem absolwentów Wydziału Historyczno-Socjologicznego.

Badanie zrealizowane zostało do końca sierpnia 2019 roku. Ankiety zostały wysłane do kilkudziesięciu podmiotów działających na terenie województwa podlaskiego oraz instytucji ogólnopolskich. Otrzymano 11 zwrotów, które zostały wykorzystane do poniższych obliczeń

Tabela 19. Główne powody zatrudniania absolwentów Wydziału Historyczno-Socjologicznego w opinii badanych pracodawców (liczebności)

	TAK	NIE
	Liczebność	
Wiedza ogólna	8	1
Wiedza specjalistyczna	5	2
Znajomość warsztatu pracy specyficznego kierunkowi studiów	4	3
Umiejętność uczenia się	5	2
Umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach	6	1
Umiejętność praktycznego wykorzystywania wiedzy	5	
Umiejętność poprawnego rozumowania	5	1
Umiejętność pracy w zespole	4	1
Komunikatywność	7	
Znajomość języków obcych	4	3
Ocena na dyplomie ukończenia studiów	3	4
Inne	2	

W niniejszym zestawieniu najważniejsza okazała się wiedza ogólna absolwentów, ich komunikatywność, umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Z kolei najmniej istotna okazała się ocena na dyplomie.

Tabela 20. Cechy, których brakuje absolwentom Wydziału Historyczno-Socjologicznego w opinii badanych pracodawców (liczebności)

	TAK	NIE
	Liczebność	
Wiedza ogólna	2	4
Wiedza specjalistyczna	5	2
Znajomość warsztatu pracy specyficznego kierunkowi studiów	1	5
Umiejętność uczenia się		5
Umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach	2	4
Umiejętność praktycznego wykorzystywania wiedzy	6	2
Umiejętność poprawnego rozumowania	1	4
Umiejętność pracy w zespole		6
Komunikatywność	1	5
Znajomość języków obcych	1	4
Inne	3	

W kolejnym pytaniu dość często wskazywano braki w wiedzy specjalistycznej, jak również umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy.

W ramach prowadzonych badań pytano nie tylko o zatrudnianie absolwentów, czy wskazywanie pożądanych i niepożądanych cech potencjalnych pracowników. Sporo uwagi poświęcono współpracy z uczelnią i ewentualnym praktykom zawodowym. Podkreślić należy, że większość ankietowanych podmiotów zadeklarowała podjęcie współpracy w kierunku przygotowania zawodowego absolwentów. Jedną z najprostszych metod jest organizowanie staży i praktyk.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

1. Podejmowanie ciągłych starań w kierunku pozyskania do współpracy kolejnych pracodawców, nie tylko w kontekście zapraszania ich do prowadzenia zajęć na Wydziale, ale również przyjmowania studentów na praktyki i staże.
2. Delegowanie osób chętnych do odbywania praktyki w jednostkach samorządowych deklarujących chęć przyjęcia studentów na praktykę. Studenci mogliby podejmować praktykę m.in. w wydziałach/departamentach komunikacji, promocji, kultury, itp.

Realizacja rekomendacji WSZJK oraz USZJK z poprzedniego roku akademickiego:

1. Rekomendacja:

Podejmowanie ciągłych starań w kierunku pozyskania do współpracy kolejnych pracodawców, nie tylko w kontekście zapraszania ich do prowadzenia zajęć na Wydziale, ale również przyjmowania studentów na praktyki i staże.

Realizacja:

Lista firm z którymi Wydział ma podpisaną umowę o współpracy przy organizacji praktyk jest systematycznie rozszerzana. Ponadto, w latach 2017-2020 Wydział uczestniczy w projekcie „Kuznia Kompetencji studentów Wydziałów Historyczno - Socjologicznego, Filologicznego oraz Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku” dofinansowanym ze środków UE zakładającym realizację przez studentów WHS prac projektowych pod kierunkiem przedstawicieli pracodawców. W ramach projektu zaplanowano również dla studentów WHS zajęcia warsztatowe i certyfikowane szkolenia realizowane przez przedstawicieli pracodawców.

2. Rekomendacja:

Delegowanie osób chętnych do odbywania praktyki w jednostkach samorządowych deklarujących chęć przyjęcia studentów na praktykę. Studenci mogliby podejmować praktykę m.in. w wydziałach/departamentach komunikacji, promocji, kultury, itp.

Realizacja:

Miejsce odbywania praktyki powinno umożliwiać rozwijanie kompetencji zawodowych studenta zgodnych z profilem i kierunkiem kształcenia. Za koordynowanie zakresem wybieranych firm odpowiada opiekun praktyk.

8. MONITOROWANIE PROCESU POTWIERDZANIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Opis podjętych działań i uzyskanych rezultatów

Na podstawie Uchwały nr 1769 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dn. 29.06.2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się na UwB, decyzją Dziekana Wydziału Historyczno-Socjologicznego z dn. 1.09. 2016 r. został powołany Wydziałowy Doradca ds. potwierdzania się efektów uczenia się na okres od dn. 1.09.2016 do 31.08.2020 r. w osobie dr Małgorzaty Ocytko;

W ramach usprawnienia Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w IHiNP przygotowano procedurę weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w której określono sposoby postępowania oraz zakresy odpowiedzialności za realizację programu kształcenia, a nad jej realizacją czuwała wyznaczona przez Dyrektora osoba. Analogiczne procedury funkcjonują w ISiK i podlegają jego Dyrektorowi.

Prowadzący zajęcia są zobowiązani do weryfikacji i dokumentowania osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, co wiąże się z koniecznością archiwizacji niezbędnych materiałów (prace zaliczeniowe, kolokwia, protokoły egzaminów). Brak osiągnięcia przez studenta efektów kształcenia potwierdzony procedurą egzaminacyjną skutkuje skierowaniem go na powtarzanie przedmiotu.

Wnioski (rekomendacje dla WSZJK):

.....
(Podpis i pieczęć Dziekana)